

razumjeli o katolicizmu, a ipak se nisu žacali na najgori način o njemu suditi. To je uzburnilo moje znanstveno čuvstvo" (str. 24).

Ova spoznaja dovela ga neposredno do te misli da konvertira; uz molitvu i ponizno traženje istine dolazio je tomu sve bliže. I našao se na stijeni, koja je Crkva, čiju je apologiju obradio u slijedećem poglavlju.

Imade jedno posebno poglavlje o euharistiji. Koli nježno i pobožno je pisano to poglavlje! Osjećaš onu hladnoću protestantizma, a toplinu Crkve kat. Koliko bi se katolikâ moralo pred tim konvertitom zastidjeti?

Upravo je sjajno pisano poglavlje o slobodi katol. Crkve. Pripovijedali su mu, da katol. Crkva tiranizira savjest, da ubija slobodu. A on kaže, da je sada tek slobodan.

Na svršetku ispituje Ruville uzroke, odakle tolika mržnja na Crkvu katol. Odgovara, da je reformacija tu mržnju umjetno odgojila time, što je Crkvu prikazivala u najgorjem svjetlu, samo da ju pristaše reformacije ne bi spoznali, kakva u istinu jest te onda k njoj pristupali.

Djelo svršava s pozivom: natrag k svetoj Crkvi!

Paul Loewengard: *La splendeur catholique.* Perrin, Paris, str. 298, 1910. cijena Fr. 3'50.

Francuski literat Loewengard, porijetlom Židov, prešao je na katolicizam — opet jedan u Francuskoj iza Brunetiëra, Coppéa, Bourgeta, Huysmans-a, Rettéa. U tom svom djelu pripovijeda pisac postepeno svoje obraćenje „du judaïsme à l'Église“. On piše za sebe „i danas onaj bezbožni i strastveni Židov nastoji, da bude

kršćanin podvržen Isusu Kristu i njegovoj Crkvi“. Utješljive su te pojave, ali i ozbiljna opomena za mnogoga katolika, koji svoju vjeru zabacuje.

Dr. Jos. Rademacher: *Der Weltuntergang.* Münchener Volksschriftenverlag, 1909. cijena 60 Pf.

Već od nekoliko godina izlazi u Monakovu uspješna apologetička zbirka sa naslovom „Glaube und Wissen“. Volkstümliche Apologie auf wissenschaftlicher Grundlage, koja je u svesci svojoj 19/20 izdala gore spomenutu knjižicu.

R. si je stavio u toj brošuri za cilj, da pokaže da nema protuslovlja između sv. pisma i prirodnih znanosti (kozmičke fizike) s obzirom na propast svijeta. Zato najprije razlaže dotična mjesta sv. pisma, koja se odnose na propast svijeta, a zatim raspravlja o pojedinim teorijama, koje tumače katastrofu svijeta (sukob sa kometom ili meteoritima, Zöllnerovu, Sceligerovu i Vogel-Wiltingovu teoriju). Svoj je cilj pisac postignuo.

Dr. K. Ziesché: *Verstand und Wille beim Glaubensakt.* Eine spekulativ-historische Studie aus der Scholastik im Anschluss an Bonaventura. Schöningh, Paderborn, 1909. str. VI. + 151, cijena 3 M.

Ova studija obradjuje problem, na koji način kod čina vjere (actus fidei) sudjeluju razum i volja kao njegovi naravni faktori. Pisac taj problem obradjuje u okviru skolastike s osobitim obzirom na sv. Bonaventura. Iza općenitoga uvoda o sv. Bonaventuri i historijskom razvoju problema do njega razvija Z. ponajprije pojam vjere (32—45), zatim filozofijske temelje spekulativnog problema vjere